

Pärnu Kunstide Kool

Muusika õppetooli harfiõpetuse õppekava

Sisukord

Pärnu Kunstide Kool Muusika õppetooli harfiõpetuse õppekava	1
1. Õppekava lühikirjeldus	2
2. Üldosa.....	2
2.1. Õppe eesmärgid	2
2.2. Õpiväljundid	3
2.3. Õppekorraldus ning õppe ja kasvatustöö alused	3
2.4. Hindamine ja tingimused õppeastmete lõpetamiseks	3
2.5. Õppe kestus	4
2.6. Õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused	4
3. Ainekava.....	5
3.1. Algastme õppesisu.....	5
3.2. Keskastme õppesisu	6
3.3. Edasijõudnute astme õppesisu.....	7

1. Õppekava lühikirjeldus

- 1.1. Pärnu Kunstide Koolis on viis õppetooli: kunst, käsitöö, muusika, tants ja teater.
- 1.2. Pärnu Kunstide Kooli muusika õppetooli harfiõpetuse õppekava on dokument, mille alusel toimub järjepidev ja süsteemne õppetöö Huvikooli seaduse, Huviharidusstandardi ja kooli põhimääruse alusel.
- 1.3. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavast.
- 1.4. Õppekavaga sätestatakse:
 - 1.4.1. õppetöö eesmärgid,
 - 1.4.2. õpiväljundid,
 - 1.4.3. õppetöö korraldus,
 - 1.4.4. õppeastmed, nende ajaline kestus ja maht,
 - 1.4.5. nõuded hindamisele ja õppe-etappide lõpetamise kohta,
 - 1.4.6. õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused.

2. Üldosa

2.1. Õppe eesmärgid

- 2.1.1. Tutvustada kultuuritraditsioone, toetada rahvusliku ja paikkondliku identiteedi kujunemist, rahvuskultuuri säilimist ja järjepidevust.
- 2.1.2. Arendada ja süvendada kultuuriteadlikkust, kriitilist mõtlemist, analüüsivõimet ja probleemide lahendamise oskust.
- 2.1.3. Toetada noorte vaimset, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut.
- 2.1.4. Pakkuda noortele eneseväljenduse kogemise rõõmu, eduelamust ja tunnustust.
- 2.1.5. Luua tingimused noorte muusikaalaste teadmiste, oskuste, hoiakute, võimete ja esinemisjulguse arenguks.
- 2.1.6. Luua võimalused harfimängu põhialuste omandamiseks ja professionaalseks õppeks vajaliku eelhariduse omandamiseks.
- 2.1.7. Anda muusikaline eelharidus arvestades õpilaste individuaalseid võimeid.
- 2.1.8. Toetada õppimise motivatsiooni ja loovuse arengut.
- 2.1.9. Suunata noori oma loometegevust eesmärgistama, kavandama ja ellu viima.
- 2.1.10. Arendada iseseisva töö oskust, muusikalist maitset ja analüüsioskust.
- 2.1.11. Toetada noorte muusikaalase isikupärase väljendusstiili kujunemist.
- 2.1.12. Arendada rütmitunnet, astmetaju, muusikalist mälu, fraseerimist.
- 2.1.13. Õpetada muusikaalaseid teoreetilisi teadmisi.

2.1.14. Arendada koosmusitseerimise ja improviseerimisoskusi.

2.1.15. Teha koostööd üldhariduskoolidega. Korraldada põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava toetavaid kursusi, koolitusi ja tegevusi.

2.2. Õpiväljundid

2.2.1. Mõtleb loovalt, väärtustab kultuuri, sh pärandkultuuri.

2.2.2. Märkab kultuuride mitmekesisust, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi ja oskab neid hinnata.

2.2.3. Orienteerub Eesti ja maailma muusikaajaloos ja tänapäeva muusikakultuuris, valdab erialaseid mõisteid, muusika põhitõdesid.

2.2.4. Tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid.

2.2.5. Esineb laval julgelt, tunnetab ja mõistab oma isiksuse eripära, arendades oma emotsionaalseid ja kommunikatiivseid oskusi.

2.2.6. Tunneb loomeprotsessi etappe ideest teostuseni ja oskab neid rakendada.

2.2.7. Kasutab erinevaid väljendusvahendeid oma loomeprotsessis.

2.3. Õppekorraldus ning õppe ja kasvatustöö alused

2.3.1. Õppetöö jaguneb algastmeks, keskastmeks ja edasijõudnute astmeks.

2.3.2. Kasutatavad õppetöö vormid on: teoreetilised ja praktilised õppetöö tunnid, kontsertidel esinemine, kontsertide küllastamine, iseseisev töö, õppekursioon, lahtine tund, konkurss, töötuba, õppelaager jne.

2.3.3. Õppeaja kestus õppeastmetes on individuaalne ja astme lõpetamise eelduseks on vastava õppesisu omandamine.

2.3.4. Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikku õppekava toetavate kursuste, koolituste ja tegevuste õppekord ja -sisu töötatakse välja koostöös üldhariduskoolidega.

2.4. Hindamine ja tingimused õppeastmete lõpetamiseks

2.4.1. Algaste:

- õpilasele antakse jooksvalt sõnalist tagasisidet ja hindeid 5 palli süsteemis;
- igal õppeaastal antakse õpilasele I ja II poolaasta lõpus tunnistus;
- astme lõpetamiseks sooritab õpilane taseme esinemise 3 erineva palaga ja heliredelite arvestusega. Ta saab tunnistuse läbitud programmi omandamise kohta ja võib jätkata õpinguid edasijõudnute astmes.

2.4.2. Keskaste:

- õpilasele antakse jooksvalt sõnalist tagasisidet ja hindeid 5 palli süsteemis;
- igal õppeaastal antakse õpilasele I ja II poolaasta lõpus tunnistus;
- astme lõpetamiseks sooritab õpilane taseme esinemise 3 erineva karakteriga palaga, millest üks on polüfooniline ning heliredelite arvestuse. Ta saab tunnistuse läbitud programmi omandamise kohta ja võib jätkata õpinguid edasijõudnute astmes.

2.4.3. Edasijõudnute aste:

- õpilasele antakse jooksvalt sõnalist tagasisidet ja hindeid 5 palli süsteemis;
- igal õppeaastal antakse õpilasele I ja II poolaasta lõpus tunnistus;
- astme lõpetamiseks sooritab õpilane taseme esinemise 4 erineva karakteriga palaga, millest üks on polüfooniline ning heliredelite arvestuse. Ta saab tunnistuse läbitud programmi omandamise ja kooli lõpetamise kohta.

2.5. Õppe kestus

2.5.1. Õppeastmed jagunevad õppeaastateks.

2.5.2. Õppimise kestus õppeastmes kujuneb vastavalt õpilase võimetele;

2.5.3. Ühe õppeaasta kestus on 35 õppenädalat.

2.5.4. Ühe õppetunni kestus on 45 min, mis võib olla jaotatud kahele korrale nädalas.

2.5.5. Õppeastmed, tundide arv nädalas:

Õppeaste	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Algaste	1-1,5 tundi	4
Keskaste	1-1,5 tund	4
Edasijõudnute aste	1-1,5 tund	4

Soovi korral võib õpilane nädalas osaleda ühes solfedžotunnis, ansamblitunnis.

2.6. Õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused

2.6.1. Algastmes on õpilasel võimalik kasutada kooli pille.

2.6.2. Kesk- ja edasijõudnute astmes vajalik isikliku instrumendi olemasolu.

3. Ainekava

3.1. Algastme õppesisu

3.1.1. Algastmes

- tutvutakse pilliga, tema mängu võimalustega;
- õpitakse õiget pilli asendit ja istumisasendit;
- õpitakse iseseisvalt harfi häälestama;
- tutvustatakse muusikat kui kunsti;
- toimub muusika elementaarsete kuuldekujutusprotsesside esmane formeerimine;
- õpitakse tundma heli - selle pikkust, kõrgust, tugevust, tämbrit;
- õpitakse muusikalist helirida, noodikirja, noodimärgi elemente;
- õpitakse helirea põhiastmeid, alteratsioonimärke, paus, rütm, tempo dünaamika.
- toimub pillimängu tehniline arendamine – striihi mõiste ja 3 mängustiili;
- õpitakse selgeks C, G, F, D ja A duuri heliredelid ja a, e ning d mollid kahes oktaavis, esimeses ja teises kiiruses. Samuti eelpoolnimetatud helistike kolmkõlad ja akordid pööretega (legaatos ja staccatos); Järgnevuste mängimine T-> S->D->T eelpoolnimetatud helistikes.
- Õpitakse etüüde– valitakse vastavatest kogumikest arendavaid harjutusi arvestades õpilase suutlikkust.

Iga õppeaasta jooksul õpitakse 4-5 erineva tehnikaga etüüdi ja 4-5 erineva iseloomuga pala, millest vähemalt 1 on polüfooniline.

Algastme lõpetamiseks omandab õpilane:

- C, G, F, D ja A duuri heliredelid ja a, e ning d mollid, kolmkõlad, akordid I ja II kiirusel (sooritama arvestuse);
- tasemeeksamil-kontserdil (üleminek põhi astmesse) esinema 3 erineva iseloomuga palaga (Üks soovitatavalt polüfoonina).

Õpilane esineb I ja II poolaasta kontsertidel (a² palaga), üks neist võib olla ansambliga.

3.1.2. Pädevused, mida õpilane saavutab:

- õpipädevus - on motiveeritud õpitegevusest harfiõppes ning hindab oma õpitegevust;
- tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi harfiõppe alal ja oskab teha koostööd.
- väärtuspädevus – oskab läbi harfimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga
- enesemääratluspädevus - oskab hinnata iseennast ja oma mängu
- ainepädevus - kujuneb harfimängu oskus algastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lisa repertuaari valikul:

- Pärimusviis - „Skye Boat Song“
- Wendy Stewart - „Fires at Midnight“
- Pärimusviis - „Rakes of Mallow“
- Shoti pärimusviis – „A Red Red Rose“

3.2. Keskastme õppesisu

3.2.1. Teemad:

- Muusikalise kuuldekujutluse arendamine, emotsionaalse vastuvõtu kujundamine. Rütmika, muusikalise kuulmise (meloodia ja harmoonia), muusikalise mälu ja kujutlusvõime arendamine.
- Muusikaline intervall kui kahe heli vaheline suhe. Tempo kui liikumise kiirus, dünaamika. Noodikirja erimärgid.
- Meloodia kui muusikalise väljenduse põhivahend.
- Mängutehnika arendamine, lisanduvad arpedžod. Koordinatsiooni arendamine erinevate rütmide kaudu.
- Muusikaline vorm, fraas, periood, lause, fraseerimine, polüfoonia arendamine. Suurvormi mõiste. Harmoonilise saate edasine mitmekesistamine erinevate harmooniliste akordidega vastavalt palade pakutavatele võimalustele.
- Tehnilised nõuded : C-a, G-e, F-d, D-h, A-fis, E-cis I ja II kiiruses, kolmkõlad ja akordid, arendada arpedžomängu võtet
- etüüdid: 5-6 etüüdi aastas

Õppeaastate jooksul omandab õpilane erineva sisu ja stiiliga emotsionaalselt ja tehniliselt arendavat repertuaari. Aastas õpib ta 4-5 etüüdi ja 4-5 pala (sh ka polüfoonilisi).

Õpilane esineb I ja II poolaastal kontsertidel (a'2 palaga) ning võimalusel soolopaladega väljaspool kooli.

3.2.2. Pädevused, mida õpilane saavutab:

- õpipädevus - on motiveeritud õpitegevusest harfiõppes ning hindab oma õpitegevust; on avatud uutele teadmistele;
- tegevuspädevus – oskab ette näha oodatavaid tulemusi harfiõppe alal, loob tegevuseesmärke ja oskab teha koostööd;

- väärtuspädevus – oskab läbi harfimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga, tajub läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega;
- enesemääratluspädevus - oskab hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi harfiõppe end isiksusena;
- ainepädevus - kujuneb harfimängu oskus alg- ja põhiastmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lisa repertuaari valikul:

- Johann Pachelbel - „Kaanon“
- Wendy Stewart - „In the Snow Where the Deers Are“
- Turlough O`Carola - „Fanny Power“
- Pärimusviis - „Mihkli esimene polka“
- Tõnis Kõrvits - „Kõige suurem sõber“

3.3. Edasijõudnute astme õppesisu.

3.3.1. Teemad:

- Muusikalise arengu üldise taseme tõstmine. Muusika esitamise harjumuste kujundamine. Ansambliilise koosmängu arendamine, lehest lugemine. Kõige õpitu viimistlemine ja süvendamine. Omandada pideva repertuaari vaba ja ilmekas mängimine. Oskus saata mõnda instrumenti või lauljat nii noodimaterjali abil kui harmoonia järgi improvisatsioonilise tunnetuse abil.
- Muusikapalade analüüsimise oskuse arendamine, suurvormid. Harmoonilise saatefaktuuri rikastamine erinevate harmooniliste akordidega.
- Mänguvilumuse arendamine, noodilugemise täiustamine, tehnika täiustamine ja arendamine läbi heliredelite erinevate variantide leidmisega koos õpetaja abiga.
- Tehniliselt mängida heliredeleid II ja III kiiruses – kõik heliredelid, akordid pööretega, arpedžod, D7 pööretega ja >VII7 pööretega..

Õppeaasta jooksul omandatakse erinevate ajastute ja erineva stiili ja karakteriga palu. Õpilasel on valmisolek esineda väljaspool kooli toimuvatel üritustel, ta võtab osa konkurssidest ja festivalidest.

3.3.2. Pädevused, mida õpilane saavutab:

- õpipädevus - läbi tõhusate õpistrateegiate juhhib õpitegevust; oskab häälestada ja motiveerida õpitegevust harfiõppes; on avatud uutele teadmistele ning hindab oma õpitegevust;

- tegevuspädevus – oskab luua tegevuseesmärke ja oskab näha ette oodatavaid tulemusi harfimängu alal; oskab valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskab teha koostööd;
- väärtuspädevus - suudab tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- enesemääratluspädevus - oskab hinnata iseennast ja oma mängu, oskab kujundada läbi harfiõppeõppe end isiksusena;
- ainepädevus - kujuneb harfiõppe kaudu alg-, põhiastmes ja stuudioõppes saavutatud õpitulemuste alusel.

Lisa repertuaari valikul:

- Pärimusviis – „Kate Dalrymple“
- Hans Dreimann – „Tori kõrtsi tondilugu“
- Pärimusviis – „Scottish“
- Anders & Maria Larsson – „Markt Waltz“
- Yiruma – „River Flows In You“